

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Martina Kyzlíková
Téma práce:	Mezinárodní osvojení
Rozsah práce:	45 stran vlastního textu (podle prohlášení autorky 111.535 znaků vč. mezer, tj. 61,96 normostran)
Datum odevzdání práce (podle IS):	15. 07. 2020 (el. verze), 16. 07. 2020 (tištěná verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Osvojení je dlouhodobě tématem aktuálním, a to z mnoha důvodů. Z minulosti lze uvést např. pozornost věnovanou odbornou veřejností délce procesu osvojení, otázkám souhlasů zúčastněných osob, právním následkům osvojení, či citlivým případům osvojení v rozporu se zákonem, které byly po letech znovu otevírány (po změně společenských a politických poměrů po roce 1989). Aktuálnost tématu osvojení je podtržena nedávnou rekonfigurací soukromého práva, která výrazněji zasáhla také (právě) do úpravy osvojení. A konečně, pokud jde o osvojení mezinárodní, o aktuálnosti nelze pochybovat v době volného pohybu osob přes hranice v rámci EU, v době stále většího přeshraničního pohybu obyvatel v rámci globalizované společnosti vůbec.

Hodnocení konzultanta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomantka nezamýšlí zabývat se osvojením v jeho obecnosti, nýbrž se chce zaměřit na poměrně úzkou a specifickou výseč, totiž na osvojení s mezinárodním prvkem. To samozřejmě zvyšuje náročnost na úspěšné zpracování tématu. Jednak proto, že v případě takto úzce vymezené problematiky je k dispozici přeci jen omezenější paleta dostupných zdrojů, jednak proto, že vzhledem k mezinárodnímu aspektu se autorka neobjede bez zdrojů zahraničních. Konečně je třeba uvést, že autorka musí prokázat schopnost orientace nejen v problematice rodinněprávní (pokud jde o osvojení), ale také v otázkách mezinárodního práva soukromého a rovněž tak v otázkách sociálně-právní ochrany dětí (jednak obecně, jednak ve vztahu k zahraničí). K tématu je tudíž nutno přistoupit komplexně, jak z pohledu práva soukromého (rodinného), tak veřejného, což rovněž klade zvýšené nároky na autorčiny znalosti.

Hodnocení konzultanta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících znalostí, při čemž lze čerpat z jen omezenějšího rozsahu zdrojů, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do pěti kapitol, k čemuž je nutno přičíst úvod a závěr práce. Toto formální členění plně odráží zvolenou systematickou práci. Autorka postupuje od obecného k dílčímu, od staršího k novějšímu. Tak v kap. 1 je stručně podána základní charakteristika osvojení (a to jak ohledně jeho vývoje na našem území, tak pokud jde o současnou právní úpravu). V kap. 2 počíná již těžiště práce, a to nejprve analýzou samotného mezinárodního osvojení a souvisejících pojmů. V kap. 3 se autorka zabývá právní úpravou mezinárodního osvojení, při čemž tuto kapitolu vhodně člení podle pramenů (mezinárodní a vnitrostátní úprava). V kap. 4

je pak podrobně zmapován proces mezinárodního osvojení (s důrazem na roli ÚMPOD) a v kap. 5 jsou pak shrnuty zkušenosti spíše praktického rázu. V závěru autorka své poznatky přehledně shrnuje.

Hodnocení konzultanta: Jednotlivé tematické celky jsou voleny v logické posloupnosti, celková logická stavba práce je promítnuta také do dílčího členění jednotlivých kapitol. Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu je formulován cíl práce, kterým je „komplexní analýza problematiky mezinárodního osvojení.“ Autorka je při formulaci cíle poněkud stručná, navíc takto formulovaný cíl, pokud by měl být přesně dodržen, skýtá riziko, že vznikne ryze popisná práce. K tomu je třeba uvést, že autorka tento cíl splnila, v práci se zabývá všemi klíčovými aspekty mezinárodního osvojení. Práce však není pouhou deskripcí, na mnoha místech v práci autorka uvádí vlastní názory (např. s. 4, 12, 19, 26, 38, 42), čímž rozbíjí popisnost tématu. Rovněž tak je vhodným doplněním těžiště práce kap. 5, v níž autorka vykračuje z deskripce právní úpravy (mezinárodního) osvojení a jeho procesu. Lze ocenit, že kromě pozitivních zkušeností se neobává analyzovat ani problematické aspekty, které jsou někdy s mezinárodním osvojením spojeny. Kladně rovněž hodnotím práci autorky se zahraničními zdroji (bez nichž si úspěšné zvládnutí tématu nelze představit).

K práci lze však uvést také některé výtky, především formálního charakteru. Za prvé, autorce uteklo, že názvy kap. 1.1 a 1.2 jsou (zjevně nedopatřením) stejné, a to jak v obsahu, tak v samotném textu práce (v kap. 1.2 není zpracováván vývoj právní úpravy, nýbrž v obecnosti současná úprava v OZ). Na s. 10 je v poznámce pod čarou č. 16 neúplná citace (chybí číslo časopisu v daném ročníku). Autorka užívá v citacích nejednotně pomlčku a spojovník (pokud jde o čísla stran citovaných zdrojů, srov. např. s 13 se spojovníkem a s 10. s pomlčkou, na s. 41 dole v textu má být pomlčka místo spojovníku). Zatímco v textu práce je zkratka o. z. psána (správně) s úhodem mezerníku, v seznamu zkratk úhoz mezerníku ve zkratce chybí. Na s. 32 uprostřed slovo navíc (určeno definováno). Na s. 37 autorka začíná větu zkratkou (tam, kde zkratkové slovo vyjde na začátek věty, je třeba zkratku rozepsat). Na s. 44 má být zavržení místo „zanevření“. Vzhledem k uvedenému lze konstatovat, že autorka podcenila formální stránku práce, při čemž různých nedostatků lze nalézt tolik, že to již odůvodňuje navržení sníženého stupně hodnocení.

Celkově práci hodnotím jako zdařilou, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod. Kvalita práce je však snížena podceněním formální stránky práce, při čemž vzhledem k množství nedostatků je odůvodněno snížení hodnocení o jeden stupeň.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila , pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, a to včetně zahraniční, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 452 stran, představující 31 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je

	<p>v lidských silách a časových možnostech vyhrazených pro posouzení práce takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 78 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 25 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 8 % (od zdroje č. 2 se vykazuje shoda 2 % a méně). Ovšem ani hodnota 8 % u zdroje č. 1 sama o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o odkaz na úložiště dspace.cuni.cz, v němž jsou ovšem agregovány další dílčí odkazy. Po prostudování shod indikovaných souhrnně ze zdroje č. 1 lze konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení, judikatury apod., které z povahy věci musí být shodné. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (poznámkový aparát čítající 97 položek je veden <i>lege artis</i>). Seznam použitých zdrojů je přehledný, autorka pracovala s cca 30 zdroji, z toho 13 zahraniční a s 1 judikátem ESD. Počet užitých zdrojů je dostačující v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu, a to vzhledem k úzeji pojatému tématu a s tím spojené (a již výše zmíněné) omezené paletě dostupných zdrojů k tomuto tématu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů na jedné straně je pravděpodobně vyšší než na průměrné normostraně. Součástí práce nejsou grafy ani tabulky. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je standardní , závěrečná korektura práce však mohla být provedena lépe – k formálním výtkám srov. již výše.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Autorka v rámci obhajoby porovná stanovení věku osvojitele v současném OZ a v Evropské úmluvě o osvojení dětí z roku 1967. Který přístup považuje za vhodnější a z jakých důvodů?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Velmi dobře.

V Praze dne 22. 07. 2020

---

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
vedoucí diplomové práce